

**Pärnu maakonnas, Põhja-Pärnumaa vallas, Mädara külas, Tikasilla kinnistu (katastritunnus 93002:005:0281) eraldistel 1, 5 ja 7 sanitaarraie ning eraldistel 2, 4, 6 ja 8 harvendusraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise**

## **1. OTSUSTUS**

Lähtudes Osaühing VAHASSAR volitatud esindaja Toomas Tammekivi 28.08.2025 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8<sup>1</sup>, metsaseaduse § 41 lõige 8<sup>1</sup> ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ **otsustab Keskkonnaamet:**

**1.1. Jätta algatamata Tikasilla kinnistu eraldistel 1, 5 ja 7 sanitaarraie ning eraldistel 2, 4, 6 ja 8 harvendusraie keskkonnamõju hindamine (KMH).**

**1.2. Kavandatud raie registreerimisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:**

**1.2.1. Raiet II kaitsekategooria metsise piiritletud elupaigas võib teostada 1. augustist 31. jaanuarini.**

**1.2.2. Puidu kokku- ja väljavedu teostada pinnast kahjustamata.**

**1.2.3. Sanitaarraiega on lubatud raiuda metsa majandamise eeskirja § 7 loetletud puid.**

**1.2.4. Metsa majandamise eeskirja § 6 lg 3 kohaselt ei tohi sanitaarraie tegemisel puistu täius langeda alla 30%.**

**1.2.5. Pärast harvendusraiet ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala olla väiksem metsa majandamise eeskirja lisas 1 märgitust.**

**1.2.6. Keskkonnaministri 16.01.2009 määruse nr 2“ Metsa korraldamise juhend“ § 17 lõike 5 kohaselt - Maksimaalne kavandatav väljaraie puistu esimesest rindest koos kokkuveoteedelt raiutud puiduga on 40% rinde raie-eelsest tagavarast.**

**1.3. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.**

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

## **2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED**

**2.1.** Osaühing VAHASSAR volitatud esindaja Toomas Tammekivi esitas 28.08.2025 Keskkonnaametile metsateatised nr 50001156967, 50001156970 ja 50001156972 eraldistel 1, 5 ja 7 sanitaarraie tegemiseks ning metsateatised nr 50001156968, 50001156969, 50001156971 ja 50001156973 eraldistel 2, 4, 6 ja 8 harvendusraie tegemiseks Tikasilla kinnistul. Raied eraldistel 1, 2, 4, 5, 6, 7 ja 8 on kavandatud 10,31 ha suurusel alal, kavandatud raiemaht kokku on 258 tm. Kavandatud tööde ala paikneb Natura 2000 võrgustikku kuuluval Linnumängu loodusala ning siseriikliku kaitse all oleval Kullimaa metsise püsielupaiga piiranguvööndis.

**2.2.** Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu selle kohta, kas kavandatavad tegevused on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJSi § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6<sup>1</sup> lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, metsaseaduse § 41 lõige 8<sup>1</sup> ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2<sup>3</sup>). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJSi § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast.

### **3. EELHINNANG**

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJSi § 6<sup>1</sup> lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6<sup>1</sup> lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”.

#### **3.1. Kavandatavad tegevused**

##### **3.1.1. Tegevuste iseloom ja maht**

Sanitaar- ja harvendusraied on kavandatud 10,31 ha suurusel alal, kavandatud raie maht on 258 tm. Sanitaar- ja harvendusraie eesmärgiks on metsa hooldamine.

##### **3.1.2. Tegevuste seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.**

Tikasilla kinnistu asub Pärnu maakonnas, Põhja-Pärnumaa vallas. Kavandatud raied jäävad alale, kus kehtib 2010. aastal kehtestatud Vändra valla üldplaneering, millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

##### **3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine**

Kavandatavate tegevuste eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud sanitaar- ja harvendusraiete käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja<sup>1</sup> §-s 19 sätestatuga.

##### **3.1.4. Tegevuste energiakasutus**

Energiakasutus raie töödel on masinate kütuse tarbimine.

##### **3.1.5. Tegevustega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn**

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raie töödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

##### **3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine**

---

<sup>1</sup> Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

### **3.1.7. Tegevustega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus**

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

### **3.1.8. Tegevuste seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel**

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

## **3.2. Kavandatavate tegevuste asukoht ja mõjutatav keskkond**

### **3.2.1. Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused**

Tikasilla kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, maaüksus asub hajaasustuspriirkonnas. Kavandatud raiete mõjualas (lähemal kui 30 m) ei ole raieid registreeritud. Raietega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

### **3.2.2. Aladel esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime**

Raiealadel ei esine taastumatuid loodusvarasid. Raiealad eraldistel 1, 2, 4, 7 ja 8 asuvad mustika kasvukohatüübis ning eraldised 5 ja 6 asuvad jänesekapsa-mustika kasvukohatüübis. Eraldistel 1, 5 ja 7 kasvab raieküps männi enamusega puistu, eraldisel 2 kasvab keskealine kase enamusega puistu, eraldisel 4 kasvab keskealine männi enamusega puistu, eraldisel 6 kasvab keskealine kuuse enamusega puistu ja eraldisel 8 kasvab kase enamusega latimets.

### **3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest**

Kavandatud raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus sanitaar- ja harevndusraie läbi viiakse. Sanitaar- ja harvendusraie langiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raieid kavandatakse metsamaastikus, raied ei paikne veekogude rannal või kaldal, märgalal, alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Kultuuriväärtusi raiealadel ei leidu.

Kavandatavate tegevuste maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

### **3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond**

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas

ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

### **3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)**

Alljärgnevalt on toodud kavandatavate sanitaar- ja harvendusraiete keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raiete mõju keskkonnaelementidele:

Vabariigi Valitsuse 13.01.2005 määrusega nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine” on kehtestatud, et kokku- ja väljavedu on keelatud külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab.

Vesi - raiealadel ei asu veekogusid, seega veekogusid ei mõjutata. Veega seotud Natura kaitse-eesmärke ja muid alal esinevaid veega seotud kaitsealuseid loodusobjekte raietööd ei kahjusta.

Välisõhk ja kliima - kavandatavatel raietel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksik raie eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus - raied on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, seega ei mõjuta raied maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele - raiealadel ei ole neid elemente ja kavandatud raied neid ei mõjuta. Raied on kavandatud 10,31 ha suurusel alal, raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liiklusköormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raiete teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raied on ühekordse lühiajalise mõjuga tegevused, kestusega umbes üks kuu. Raiete teostamise järgselt mõjud pöörduvad - langi uuenemine tagatakse metsaseaduse §-s 24 sätestatud korras. Kavandatavate tegevustega ei kaasne piiriülest mõju.

#### **3.3.1. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale**

##### **3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused**

Sanitaar- ja harvendusraied on kavandatud Linnumängu looduslal. Ala kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevustega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Kullimaa metsise püsielupaiga ega Linnumängu loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi<sup>2</sup> järgi tuleb elupaikade

---

<sup>2</sup>Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätteid (2019/C 33/01)lk 21-22.)  
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande<sup>3</sup> järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

### **3.3.1.2. Kavandatavate tegevuste mõju prognoosimine Natura 2000 alale**

Kavandatud raialad eraldistel 1, 2, 4, 5, 6, 7 ja 8 asuvad Natura 2000 võrgustikku kuuluval Linnumängu looduslalal ning siseriikliku kaitse all oleval Kullimaa metsise püsielupaiga piiranguvööndis. Eraldistel 1, 2, 4, 5, 6, 7 ja 8 on EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuuri andmetel inventeeritud II kaitsekategooria kaitsealuse liigi metsise (Tetrao urogallus) piiritletud elupaik. Metsis on Kullimaa metsise püsielupaiga kaitse-eesmärgiks olev liik. Metsise piiritletud elupaigas võib raiet teostada 1. augustist 31. jaanuarini.

Puistu raiumine kavandatud raialadel ei mõjuta elupaikasad negatiivselt kaugemal kui 30m<sup>4</sup>.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud keskkonnaministri määrusega „Metsa majandamise eeskiri“.

### **3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile**

Sanitaar- ja harvenduraied on kavandatud Kullimaa metsise püsielupaiga piiranguvööndis. Mõju püsielupaiga kaitse-eesmärkidele, mis kattuvad Linnumängu loodusala kaitse-eesmärkidega, on käsitletud p 3.3.1.2.

Raialal ja selle vahetus mõjualas (kuni 30 m) ei esine rohkem elupaikasad ega kaitsealuseid liike.

### **3.3.2. Kavandatavate tegevuste koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega**

Raied on kooskõlas üldplaneeringuga, kaitsekorralduskavaga ja looduskaitse-, vee- ja metsaseadusega ning eelduslikult olulist mõju ei ole.

### **3.3.3. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused**

Antud raiete puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Suuremate pinnasekahjustusteta on võimalik raietõid (sh puidu kokkuvedu) teha külmunud või kuivalt pinnaselt.

---

<sup>3</sup> Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

[http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run\\_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE\\_habitats\\_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote](http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote)

<sup>4</sup> Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine“

Looduskaitseaduse § 55-st tulenevalt on raiete tegemisel tingimuseks ajaline piirang teostada tööd väljaspool kaitsealuste lindude pesitsusaega.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

### **3.4. Eelhindangu järeldus**

Kavandatud sanitaar- ja harvendusraietel pole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud, rakendades projekti osana Looduskaitseaduse § 55 lg-st 6 tulenevaid tööde tegemisel kohustuseks võetud meetmeid. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Linnumängu loodusala, mis kuulub Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele.
2. Kavandatavate tegevustega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevustega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatavate tegevustega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsealadele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

### **4. ÄRAKUULAMINE**

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2<sup>3</sup>. Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhindangu koostaja:

Tuuli Oja  
metsahoiu vanemspetsialist  
metsaosakond